

**КАНЦЕЛАРИЈА ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА  
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА**



**ГОДИШЊИ  
ИЗВЕШТАЈ  
2008**



**РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ**

# **С А Д Р Ж А Ј**

**1. У в о д**

**2. Правни оквири деловања**

**3. Заштита права деце**

**4. Графички приказа рада канцеларије Заштитника грађана**

**5. Активности канцеларије заштитника грађана**

**6. Сарадња са медијима**

**7. Примери**

**8. Закључак**

## **У В О Д**

Сагласно Закону о локалној самоуправи (сл. Гласник РС бр. 129/07) град Крагујевац има Заштитника грађана. Заштитник грађана у складу са чланом 97 Закона и Статутом града Крагујевца је овлашћен да контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама, или нечињењем органа Управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката јединица локалне самоуправе.

Заштитник грађана је Уставна категорија – члан 138. Устава Републике Србије. Према Уставу он је независан државни орган који штити права грађана и контролише рад органа државне управе и других органа.

О установљењу Заштитника грађана одлучује Скупштина јединице локалне самоуправе. Како је Град Крагујевац конституисао (Градског грађанског браниоца омбудсмана), Заштитник грађана сагласно Одлуци о Заштитнику грађана (Сл. Лист Града Крагујевац 35/08), благовремено подноси извештај о свом раду.

У 2008. години Заштитник грађана је сагласно својим овлашћењима поступао по захтевима странака као и самоиницијативно у циљу заштите и унапређења људских права.

Све што је Заштитник грађана у 2008. години радио у најкраћим цртама приказано је у овом извештају, како би информисао Скупштину града као оснивача ове Институције, тако и грађане (на нивоу) града Крагујевца.

У 2008. години канцеларији Заштитника грађана обратило се 708 грађана што је у односу на прошлу годину више за десет процента, а самим тим се констатује да Институција сваке године има већи обим послова и да су грађани боље информисани о њеном раду. Такође треба истаћи да са републичким Заштитником грађана, канцеларија има изузетно добру сарадњу и на основу тога проширене су надлежности према одређеним републичким институцијама, а очекујемо да се исте прошире.

Неспорно је да је Заштитник грађана у случајевима у којима је био надлежан, благовремено покренуо поступак у оквиру својих овлашћења, сагласно Одлуци о Заштитнику грађана. У случајевима у којима је Заштитник грађана био

надлежан донете су адекватне одлуке, препоруке и мишљења. Треба напоменути да грађани који су се обраћали Заштитнику грађана у случајевима који нису у његовој надлежности су адекватно саслушани, добили су правни савет и упутство како и на који начин могу да остваре или заштите своје право.

Из праксе и на основу размене мишљења и искустава са осталим Заштитницима грађана и Омбудсманима може да се закључи да је неопходност постојања ове институције неспорна због навика и праксе затечене од стране управних, судских и других органа из ранијег периода. Наравно, потребно је одређено време како би се остале институције у правном систему према институцији заштитника грађана односили са више поштовања, зато што одлуке заштитника грађана немају обавезујући карактер.

Питање заштите и унапређења права грађана не познаје границе већ је оно опште за све државе и народе.

## ***ПРАВНИ ОКВИРИ ДЕЛОВАЊА***

Послови који обавља Заштитник грађана дефинисани су Одлуком о Заштитнику грађана, чланом 14.

Заштитник грађана је овлашћен да обавља следеће послове:

- прати примену међународних стандарда из области људских права на територији града,
- прикупља информације о примени закона и других прописа из области људских права од стране органа управе,
- предузима радње у погледу заштите и унапређења људских права по овлашћењу Заштитника грађана Републике Србије,
- саставља годишњи извештај о остваривању и поштовању људских права и примени начела недискриминације органа управе,
- прима и испитује представке које се односе на повреду људских права од стране управе,
- поступа по сопственој иницијативи у сваком случају где постоји сумња о постојању кршења људских права од стране органа управе,
- врши периодичне прегледе и инспекције органа управе,
- посредује у мирном решавању спорова везаних за кршење људских права на територији Града,
- остварује непосредну сарадњу са републичким органима и делује као посредник између подручних органа државне управе и носилаца јавних овлашћења из делокруга Републике и грађана, на територији града.
- иницира покретање кривичних, дисциплинских и других поступака код надлежних органа у случају кршења људских права,
- организује и учествује у организацији и припремама саветовања о остваривању и поштовању људских права и забрани дискриминације,
- организује и учествује у организацији и припремама кампања за информисање јавности о питањима значајним за оставаривање и поштовање људских права и забрани дискриминације,

- иницира и подстиче образовање о људским правима у свим областима живота,
- сарађује и размењује искуства са другим заштитницима грађана и другим органима и организацијама које се баве заштитом и унапређењем људских права у земљи и иностранству,
- обавља друге послове у складу са законом и прописима органа града.

Како би Заштитник грађана обављао послове, дефинисане по Одлуци, у предметима се, зависно од конкретног случаја, примењују следећи прописи:

- **Одлука о Заштитнику грађана**  
(`Службени лист града Крагујевац` бр. 35/08)
- **Устав Републике Србије**  
(`Службени гласник РС` бр. 98/06)
- **Закон о заштитнику грађана**  
(`Службени гласник РС` бр. 79/05)
- **Закон о локалној самоуправи**  
(`Службени гласник РС` бр. 129/07)
- **Позитивни законски прописи**
- **Општа декларација о правима човека**  
(`Службени лист ФНРЈ` бр. 0/48)
- **Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима**  
(`Службени лист СФРЈ – Међународни уговори` бр. 7/71)
- **Међународни пакт о грађанским и политичким правима**  
(`Службени лист СФРЈ` бр. 7/71;  
`Службени лист СРЈ` - Међународни уговори` бр. 4/01)
- **Конвенција о правима детета**  
(`Службени лист СФРЈ – Међународни уговори` бр. 15/09;  
`Службени лист СРЈ – Међународни уговори` бр. 4/96;  
`Службени лист СРЈ – Међународни уговори` бр. 2/97)

- **Конвенција о укидању свих облика дискриминације жена – CEDAW**

(`Службени лист СФРЈ – Међународни уговори` бр. 11/81)

- **Конвенција о заштити људских права и слобода**

(`Службени лист СРЈ`)

## ЗАШТИТА ПРАВА ДЕЦЕ

У 2008. години Заштитник грађана је имао низ активности везаних за заштиту и унапређење права деце. Једна од тих активности везана је за рад Јединственог ђачког парламента. Да подсетимо, да је на иницијативу Заштитника грађана 26. 02. 2008. године формиран Јединствени ђачки парламент средњих школа града Крагујевца који успешно ради. Заштитник грађана је помогао Ђачком парламенту да уреди сва нормативна акта везана за рад Парламента.

У низу активности Јединственог ђачког парламента и Заштитника грађана, постигнути су следећи резултати:

- Успостављена је сарадња са невладиним сектором и посебно НВО Школа мира. Парламент је са овом невладином организацијом учествовао у изградњи националне стратегије за младе Републике Србије. Цео пројекат је рађен у сарадњи са Министарством омладине и спорта. У циљу промоције националне стратегије Парламент је организовао уличну акцију под називом " Има ли овде неко млад? ". Чланови Парламента присуствовали су регионалној конференцији коју је држала министарка за омладину и спорт.
- У сарадњи са Школом мира организоване су и едукације за младе предузетнике као и упознавање младих са могућностима развоја сопственог бизниса. Чланови Парламента били су једни од предавача на камповима у Чачку и на Копаонику. Тема кампова била је посвећена развоју парламентаризма, предузетништва и говорништва код средњошколаца.
- Парламент посебно истиче сарадњу са Регионалном канцеларијом за младе. На овај начин чланови Парламента су добили могућност да директно утичу на одлуке које се тичу младих, а посебно средњошколаца у региону. У циљу развијања сарадње између ђачких парламената шумадијског региона,

Парламент је организовао Окружну конференцију парламената, на којој је представљен Парламент Крагујевца и парламенти из других општина.

- Чланови Парламента посетили су Бизнис иновативни центар и били домаћини групи студената из целог света са Youth Network центром.
- Јединствени ђачки парламент града Крагујевца је једна од девет организација у целој Србији која је у Аранђеловцу потписала Декларацију о правима средњошколаца.
- Чланови Парламента провели су један дан у посети Народној скупштини и канцеларији председника Бориса Тадића.
- Организована је и хуманитарна журка на којој се прикупљао новац за помоћ средњошколцима на Косову. Такође, Парламент је учествовао у реализацији матура свих средњих школа у Крагујевцу. Организована су и спортска дешавања од којих истичемо турнире у америчком фудбалу у сарадњи са KAF Wild boars.

Канцеларија Заштитника грађана града Крагујевца је у протеклој години успоставила сарадњу са Клуб младих "ОСИ". У конкретном случају ради се о сарадњи са Клубом младих особа са инвалидитетом града Крагујевца. У низу акција које су спроведене у сарадњи и преко институција Заштитника грађана града Крагујевца, предузете су активности како би младим особама са инвалидитетом помогли да се укључе у све сфере друштвеног, економског, спортског и политичког живота.

У прилог томе, у извештају достављамо захвалницу која је уручена Заштитнику грађана, за хуманост и велику помоћ младим особама са инвалидитетом да оплемене свој кутак, могућност за живот и своје место у друштву.

# KLUB MLADIH "OSI"



## ZAHVALNICA

G-di Milici Vučetić

Za humanost i veliku pomoć  
mladim osobama sa invaliditetom  
da oplemene svoj kutak,  
mogućnost za život i svoje mesto u društvu.

Dana 04.06.2008  
KRAGUJEVAC

KOORDINATOR  
KLUBA OSI

Рисниц Бранка

Заштитник грађана и даље сарађује са Клубом младих "ОСИ" и континуирано прати све што је везано за заштиту и унапређење права сагласно Конвенцији о правима детета ( Генерална Скупштина Уједињених нација 44/25 од 20. 11. 1989. године., Службени лист СФРЈ 15/90 ) и позитивним законским прописима.

Заштитник грађана такође, сарађује са хуманитарном невладином организацијом "Оаза сигурности" - Сигурна кућа и поспешује и помаже збрињавање како злостављане деце, тако и одраслих, сагласно Уставу, Закону о породичним односима, Универзалне декларација о правима човека, Пакта о грађанским и политичким правима човека, Пакта о економским и социјалним правима човека и Европске конвенције о правима човека.

На основу заједничког рада, достављамо извештај за 2008. годину и то:

- У 2008. години смештено је у Сигурној кући 52 особе. Од тога 28 жена и **24 деце** . Најкраћи боравак био је свега неколико сати, а најдужи 242 дана и та корисница се још увек налази у Сигурној кући.
- Најмлађа жена је имала 19 година, а најстарија 77 . Све жене које су боравиле у Сигурној кући трпеле су сваки облик насиља и то: физичко, психичко, економско, нешто ређе сексуално. Две жене су имале теже физичке повреде и то једна прелом ноге, а друга сломљену вилицу. Социјална структура је била од професорке на факултету до необразованих Ромкиња које су биле кориснице материјалне помоћи.

Интересантно је истаћи податак да се по први пут у 2008. години корисница Сигурне куће, док је боравила у истој, породила.

На основу напред изнетог, покушали смо у најкраћим цртама да прикажемо активност канцеларије Заштитника грађана са релевантним чињеницама у погледу заштите права деце и жена. Будуће активности Заштитника грађана биће усмерене ка едукацији, предавањима, трибинама и састанцима, како би се ниво свести појединца подигао у смеру заштите и унапређења права детета и жена.

## МЕХАНИЗМИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТУ ПРАВА ДЕТЕТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Датум: 30. мај 2008. година

Место: Београд

Организатор: Канцеларија Републичког Заштитника грађана у сарадњи са Центром за права детета, Мисијом ОЕБС-а у Србији и канцеларијом Каталонског Омбудсмана

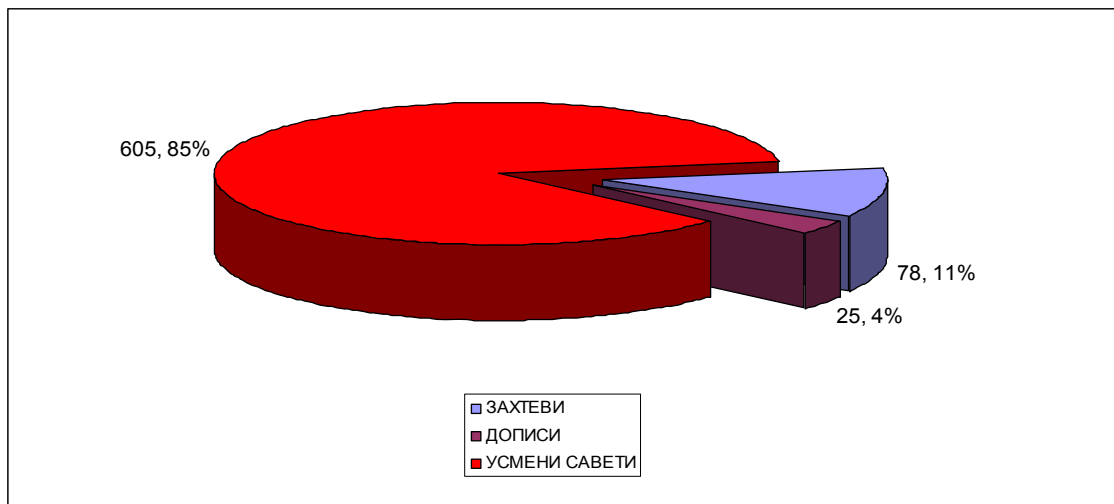
На конференцији која је одржана прво је било излагање на тему изазова државних органа приликом остваривања права детета у Србији, деинституционализације збрињавања деце без родитељског старања и деце са сметњама у развоју. Затим, надлежности Заштитника грађана у заштити права детета и приказ одабраних случајева.

Заменик Каталонског Омбудсмана за дечја питања изнела је искуства државних органа Шпаније у остваривању права деце, као и заменик Омбудсмана Словеније.

Такође, тема је била и Одлучивање у поступцима насиља у породици, искуства у примени алтернативних санкција према малолетницима, превенција и сузбијање трговине децом, као и примена Конвенције о правима детета у Србији.

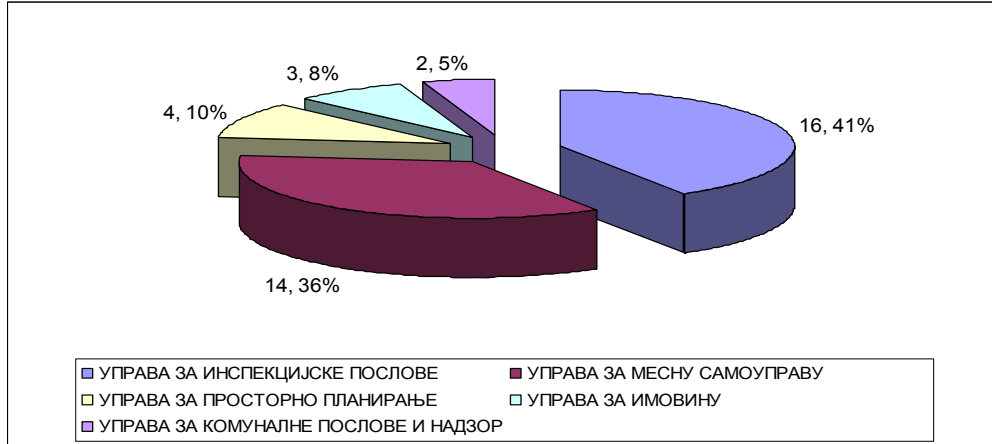
## ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ РАДА КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

На основу графикана који следе у целости се може видети структура захтева странака. У истим је приказано бројчано и процентуално комплетан рад канцеларије Заштитника грађана, како према јавним предузећима, Управама града Крагујевца, а такође и захтеви странака у случајевима када канцеларија Заштитника грађана није надлежна.



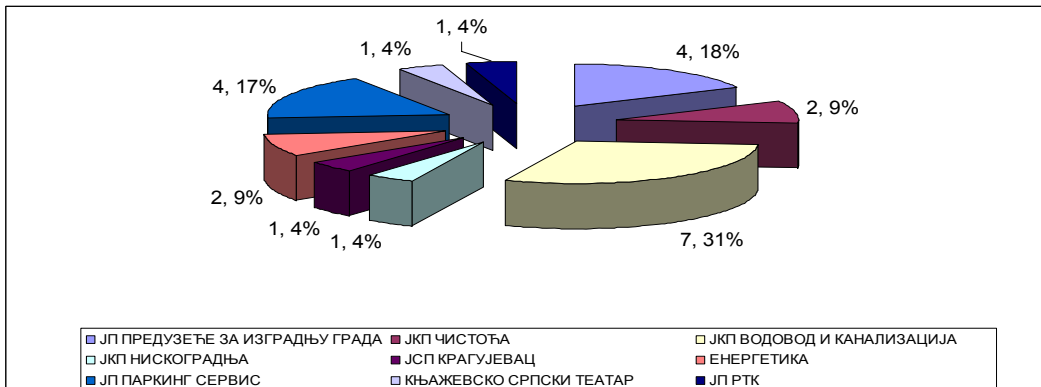
<b>ЗАХТЕВИ</b>	<b>78</b>
<b>ДОПИСИ</b>	<b>25</b>
<b>УСМЕНИ САВЕТИ</b>	<b>605</b>
<b>УКУПНО</b>	<b>708</b>

**Графички приказ укупног броја примљених странака и њихова структура**



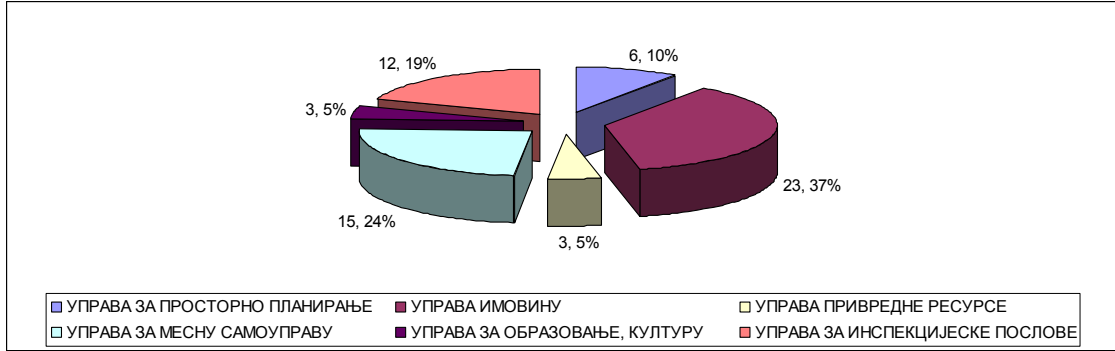
<b>УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ</b>	<b>16</b>
<b>УПРАВА ЗА МЕСНУ САМОУПРАВУ</b>	<b>14</b>
<b>УПРАВА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ</b>	<b>4</b>
<b>УПРАВА ЗА ИМОВИНУ</b>	<b>3</b>
<b>УПРАВА ЗА КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ И НАДЗОР</b>	<b>2</b>
<b>УКУПНО</b>	<b>39</b>

### Графички приказ захтева који се односе на Градске управе



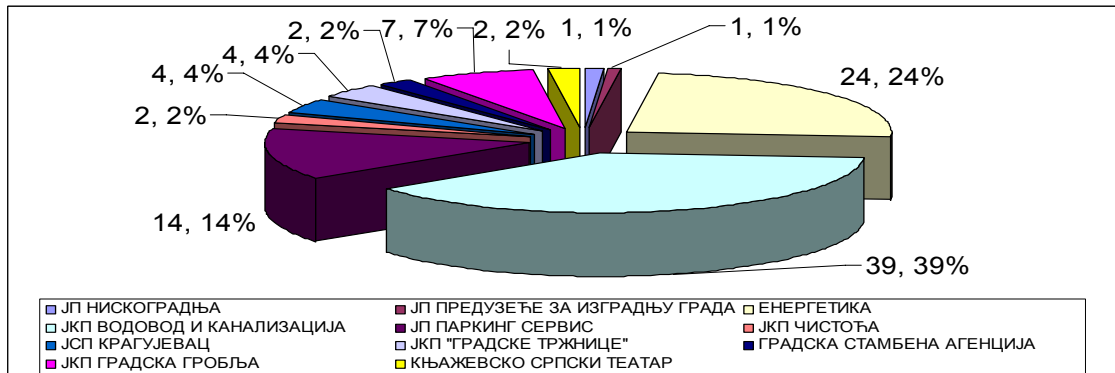
<b>ЈП ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА</b>	<b>4</b>
<b>ЈКП ЧИСТОЋА</b>	<b>2</b>
<b>ЈКП ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА</b>	<b>7</b>
<b>ЈКП НИСКОГРАДЊА</b>	<b>1</b>
<b>ЈСР КРАГУЈЕВАЦ</b>	<b>1</b>
<b>ЕНЕРГЕТИКА</b>	<b>2</b>
<b>ЈП ПАРКИНГ СЕРВИС</b>	<b>4</b>
<b>КЊАЖЕВСКО СРПСКИ ТЕАТАР</b>	<b>1</b>
<b>ЈП РТК</b>	<b>1</b>
<b>УКУПНО</b>	<b>23</b>

### Графички приказ захтева које се односе на јавно комунална предузећа и установе чији је оснивач град



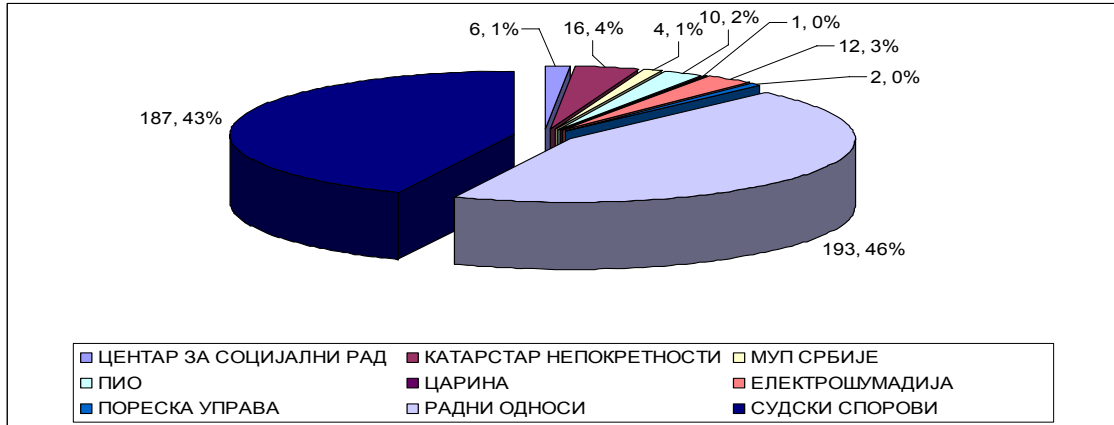
<b>УПРАВА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ</b>	<b>6</b>
<b>УПРАВА ИМОВИНУ</b>	<b>23</b>
<b>УПРАВА ПРИВРЕДНЕ РЕСУРСЕ</b>	<b>3</b>
<b>УПРАВА ЗА МЕСНУ САМОУПРАВУ</b>	<b>15</b>
<b>УПРАВА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРУ</b>	<b>3</b>
<b>УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ</b>	<b>12</b>
<b>УКУПНО</b>	<b>62</b>

### Графички приказ усмених савета који се односе на Градске управе



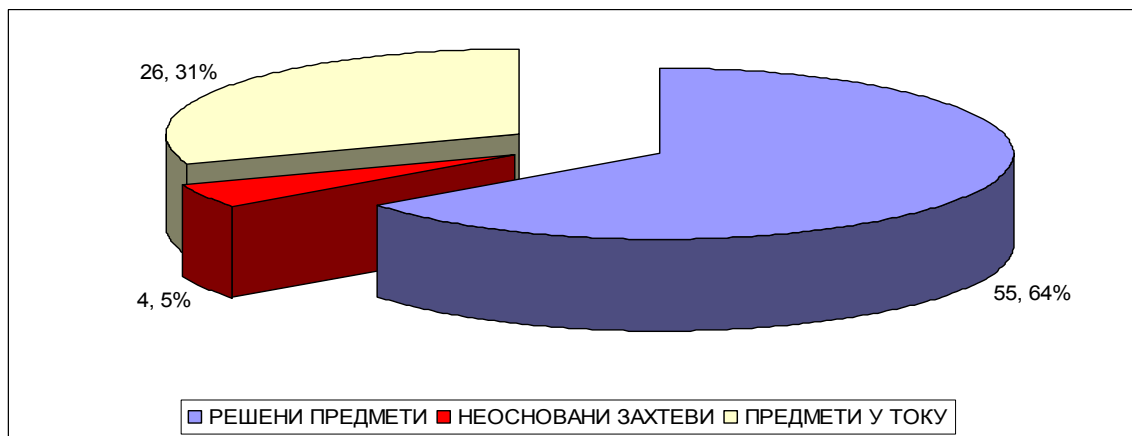
<b>ЈП НИСКОГРАДЊА</b>	<b>1</b>
<b>ЈП ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА</b>	<b>1</b>
<b>ЕНЕРГЕТИКА</b>	<b>24</b>
<b>ЈКП ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА</b>	<b>39</b>
<b>ЈП ПАРКИНГ СЕРВИС</b>	<b>14</b>
<b>ЈКП ЧИСТОЋА</b>	<b>2</b>
<b>ЈСП КРАГУЈЕВАЦ</b>	<b>4</b>
<b>ЈКП "ГРАДСКЕ ТРЖНИЦЕ"</b>	<b>4</b>
<b>ГРАДСКА СТАМБЕНА АГЕНЦИЈА</b>	<b>2</b>
<b>ЈКП ГРАДСКА ГРОБЉА</b>	<b>7</b>
<b>КЊАЖЕВСКО СРПСКИ ТЕАТАР</b>	<b>2</b>
<b>УКУПНО</b>	<b>100</b>

### Графички приказ усмених савета који се односе на Јавно комунална предузећа и установе чији је оснивач град



ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	6
КАТАРСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ	16
МУП СРБИЈЕ	4
ПИО	10
ЦАРИНА	1
ЕЛЕКТРОШУМАДИЈА	12
ПОРЕСКА УПРАВА	2
РАДНИ ОДНОСИ	193
СУДСКИ СПОРОВИ	187
<b>УКУПНО</b>	<b>431</b>

**Графички приказ усмених савета који се односе на предузећа и институције за које нисмо надлежни**



РЕШЕНИ ПРЕДМЕТИ	55
НЕОСНОВАНИ ЗАХТЕВИ	4
ПРЕДМЕТИ У ТОКУ	26
<b>УКУПНО</b>	<b>85</b>

**Графички приказ примљених захтева**

## **АКТИВНОСТИ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА**

### **САРАДЊА ЛОКАЛНИХ ОМБУДСМАНА СА РЕПУБЛИЧКИМ, УЗ ПРИМЕНУ МЕДИЈАЦИЈЕ**

Датум: 18. 04. 2008. године

Место: Крагујевац

Циљ: Успостављање сарадње са Заштитником грађана Републике Србије, покрајинском Омбудсманом и локалним Омбудсманима, као и отварање канцеларије Центра за медијацију у Крагујевцу

Организатор: канцеларија Омбудсмана Града Крагујевца

Округли сто са темом сарадње локалних Омбудсмана са републичким Заштитником грађана, као и примена медијације одржан је с циљем да се уприличи промоција институције Омбудсмана и унапреди сарадња канцеларија свих Омбудсмана у Србији.

Такође, одржана је и дискусија о примени медијације у редовним поступцима које Омбусман спроводи, а у оквиру својих надлежности. С обзиром, да сви локални Омбусмани обављају заштиту права на основу Одлука локалних сапоуправа, сам поступак посредовања у мирном решавању спорова, није у свим Одлукама и прописан. Канцеларија Омбусмана Града Крагујевца, на одржаном скупу презентирала је конкретне примере из предмета које је решила, управо

применом посредовања или мирног решења спорних случајева, између подносилаца захтева и градских институција.

Током размене мишљења дошло се до закључка да комуникација локалних Омбудсмана са републичким Заштитником грађана може бити унапређена на тај начин што ће републички Омбудсман на основу овлашћења проширити надлежности локалним Омбудсанима у конкретним предметима.

## **УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА У ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

Датум: 25 – 27 јун 2008. година

Место: Кањижа

Циљ: Унапређење модела сарадње централног Омбудсмана  
и локалних омбудсмана

Организатор: канцеларија Републичког Заштитника грађана

Округли сто са темом ``Унапређење и заштита људских права у јединицама локалне самоуправе``, на коме су учешће узели републички Заштитник грађана, покрајински омбудсман АП Војводине и локални Омбудсмани, а уз присуство представника Канцеларије ОЕБС у Србији, заменика Каталонског Омбудсмана за општа питања, као и представника невладиних организација.

У излагањима је истакнут значај улоге Омбудсмана, изнети су модели организације институције омбудсмана у Европи и свету, организација на територији Републике Србије, као и проблеми са којима се сусрећу омбудсмани у својим срединама и предлози за њихово превазилажење.

У дискусији која је одржана, расправљало се о модалитетима сарадње Заштитника грађана и локалних омбудсмана, приликом које је изнет предлог овлашћења локалних омбудсмана за обављање одређених послова из надлежности Заштитника грађана Републике Србије.

У закључцима је договорено формирање радне групе, са циљем разматрања предлога везаних за Закон о локалној самоуправи који би се тicali положаја омбудсмана, као и јачање мреже локалних омбудсмана уз организовање састанака у циљу успостављања јаче сарадње и размене искустава.

## **ГРАЂАНСКОПРАВНА ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ЗБОГ КОРУПЦИЈЕ**

### **Одговорност правног лица за штету коју проузрукује његов орган**

Датум: 15 – 19. септембра 2008. године

Место: Златибор

Корупција постоји од античког времена и одражава се на рад државне управе. Државе чланице Европске уније 1997. године доносе Конвенцију против корупције. Уједињене нације 2003. године усвајају Конвенцију о борби против корупције, а Република Србија прихвата ову Конвенцију, као чланица Уједињених нација.

Грађанскоправну Конвенцију о борби против корупције из 2005. године, Република Србија усваја 2007. године, а једино ова конвенција садржи дефиницију

корупције. Према конвенцији лица која претрпе штету збор корупције, имају право на материјалну и нематеријалну штету.

Такође, по напред наведеној Конвенцији постоји и одговорност државе, ако службеници исте причине штету, као и подељена одговорност државе и њеног службеника тј. туженог. Према Конвенцији постоје и прописи према рачуноводству, ради годишње контроле фирми и рачуна, а држава је дужна да обезбеди ефикасне поступке.

По Уставу Републике Србије члан 35. постоји одговорност државе за корупцију ако је учини њено службено лице, а право на накнаду штете, материјалну и нематеријалну имају правна и физичка лица. Конвенција обавезује државу да обезбеди доказе у парничном поступку, ради ефикаснијег поступка.

Приликом одговорности правног лица за штету коју проузрукује његов орган, треба разликовати одговорност у вршењу функције физичког лица у оквиру правног, као и да питање одговорности државе или органа локалне самоуправе није изједначена.

## **МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА Независност и самосталност омбудсмана**

Датум: 6 – 7. новембар 2008.

Место: Нови Сад

Организатор: канцеларија покрајинског Омбудсмана  
и канцеларија Савета Европе

Почетак међународне конференције, обележило је као прво, излагање о значају независности у раду институција омбудсмана, као и друштвено-политички значај независности институција за заштиту људских права.

Обезбеђивање независности омбудсмана у релевантним прописима, организациони и функционални аспекти независности, као и основни елементи независности у пракси биле су централне теме на конференцији, као и сам избор и разрешење омбудсмана.

Механизми за спречавање сукоба интереса у институцији и њихов значај за независност рада, комуникација омбудсмана са јавношћу и медијима, формирање стручне службе омбудсмана: особље, унутрашње процедуре и начела пословања, организационо-технички аспекти и комуникација, представљају основ за функционисање канцеларија омбудсмана.

Препоруке, мишљења и начин њиховог спровођења, затим превазилажење изазова у односима са извршном и законодавном влашћу канцеларија омбудсмана које су представиле своја искуства, као и однос омбудсмана и невладиних организација биле су теме којима је окончана међународна конференција.

## **ПРЕТСТАВЉАЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ЗАБРАНИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ**

Датум: 20. новембар 2008. година

Место: Крагујевац

Организатор: Министарство рада и социјалне политике  
Одељење за међународну сарадњу,

## европске интеграције и пројекте

Министарство рада и социјалне политике у сарадњи са Министарством за људска и мањинска права организовало је представљање Нацрта закона о забрани дискриминације.

Забрана сваког облика дискриминације је један од кључних корака ка постизању већег степена демократије и остваривању вредности толеранције, равноправности и једнаких могућности за све. Закон о забрани дискриминације треба да буде системски закон, који ће да пружи основу и механизме за борбу против дискриминације по било ком личном својству (раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној опредељености, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама, и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима).

На округлом столу у целини је анализиран проблем дискриминације, па самим тим и презентирани предлог решења на модерним законским темељима. Такође представљен је и институт повереника који овај Нацрт закона садржи, а у циљу прикупљања информација где постоји последице дискриминације.

### **УНАПРЕЂЕЊЕ КОМУНИКАЦИЈА У МРЕЖИ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА СРБИЈЕ**

Датум: 5. децембар 2008. године

Место: Крагујевац

Организатор: канцеларија Заштитника грађана Града Крагујевца

Поводом четири године од оснивања канцеларије Заштитника грађана у Крагујевцу организован је округли сто, на коме су учествовали Заштитник грађана Републике Србије, покрајински Омбудсман, као и сви Заштитници грађана локалних самоуправа.

Унапређење комуникације у мрежи Заштитника грађана Србије као тема округлог стола подразумевала је дискусију свих учесника, а канцеларија Заштитника грађана Града Крагујевца отворила је дискусију уводним излагањем о начину сарадње локалних омбудмана са републичким Заштитником грађана и начину проширења надлежности локалних омбудмана.

На основу конкретних примера тј. предмета презентирана је идеја сарадње, на који начин би се иста успоставила, као будући модус унапређења комуникације Заштитника грађана. С обзиром, да су покрајински омбудсман и локални Заштитници грађана на основу овлашћења Републичког Заштитника грађана извршили контроле рада полицијских Органа управе приликом издавања личних докумената, констатовано је да је такав начин сарадње добар смер у ком правцу треба унапредити комуникацију омбудмана.

После успешне и конструктивне дискусије свих учесника, републички Заштитник грађана предложио је да се сваког месеца организују састаници свих канцеларија омбудмана, како би се разменом искуства још више унапредила сарадња истих. Такође, предложене су и теме будућег састанка, а као радне верзије су договорене дискусије о правима ромске заједнице у Републици Србији и решење проблема легализације бесправно подигнутих објеката.

## ПРАВО И МЕЂУНАРОДНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Датум: 12.-17. децембар 2008.године

Место: Копаоник

Организатор: Копаоничка школа природног права

Представници канцеларије Заштитника грађана узели су учешће на 21. сусрету ``Копаоничке школе природног права``, одржаном од 12. до 17. децембра 2008. године на Копаонику, под радним насловом „Право и међународне интеграције“.

Поменутом скупу је присуствовало око 2500 учесника-правника из научних и правосудних организација, адвокатуре, управних органа и јавних служби, привредних субјеката и других организација. У раду школе учествовао је и велики број истакнутих правника, теоретичара и практичара из иностранства.

Овом приликом је представљено 350 реферата из различитих тематских области, који су штампани у шест томова и објављени у Зборнику радова, а који су истовремено и представљали и катедре Копаоничке школе природног права:

1. ПРАВО НА ЖИВОТ
2. ПРАВО НА СЛОБОДУ
3. ПРАВО НА ИМОВИНУ
4. ПРАВО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ ТВОРЕВИНУ
5. ПРАВО НА ПРАВДУ
6. ПРАВО НА ПРАВНУ ДРЖАВУ

У оквиру сваке од наведених катедри су обухваћене и читаве области сродних секција.

На овај начин је настављена традиција ``Копаоничке школе природног права`` да се на систематизован начин најширој јавности презентирају резултати рада катедри и њихових секција, док су на Завршној пленарној седници сви уредници саопштили своје констатације, предлоге и сугестије у форми порука, које

су прихваћене и које су као саставни део Завршног документа објављене у јануару 2009.године.

## **САРАДЊА СА ЗАШТИТНИКОМ ГРАЂАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

У 2008. години канцеларија Заштитника грађана града Крагујевца успешно је развила сарадњу са канцеларијом републичког Заштитника грађана, учешћем на многим стручним скуповима у обостраној организацији. Интензивна размена мишљења и искустава постала је уобичајена активност канцеларија, као и редовна комуникација ради процесуирања предмета из надлежности републичког Заштитника грађана.

Заштитник грађана Републике Србије 25. јуна 2008. године упутио је препоруку Министарству унутрашњих послова, како би се предузеле мере које ће грађанима олакшати чекање у редовима приликом издавања личних докумената и других захтева.

На основу овлашћења Републичког Заштитника грађана канцеларија Заштитника грађана града Крагујевца је овлашћена да у поступку контроле законитости и правилности рада полицијске Управе Крагујевца и полицијских станица, испита правилност рада органа управе у поступку пријема и обраде захтева за издавање личних докумената( личних карата и пасоша), односно да изврши контролу поштовања препоруке Заштитника грађана 01 бр. 070-1036/08 од 25. 06. 2008. године.

Током октобра 2008. године канцеларија Заштитника грађана града Крагујевца обавила је контроле рада Полициске управе Крагујевац, која има седам полицијских станица (Аранђеловац, Баточина, Лапово, Кнић, Топола, Рача и Крагујевац). Такође је извршен надзор и у Полициској станици Пећ, која се сада налази на територији града Крагујевца.

На основу напред изложеног, може се констатовати да ће Заштитник грађана убудуће имати и друга овлашћења на основу сарадње са републичким Заштитником грађана, сагласно Одлуци о Заштитнику грађана чл.14 став 1. тачка 3.

## САРАДЊА СА МЕДИЈИМА

### Увод

Низом новина у односима са јавношћу, канцеларија Заштитника грађана у Крагујевцу је полако почела да уводи нове стандарде у представљању својих активности грађанима, кроз све присутније ангажовање локалних и регионалних медијских кућа и њихово све сарджајније учествовање у раду канцеларије .

Крагујевац је медијски центар региона, са две регионалне телевизије, једном регионалном и великим бројем локалних радио – станица. У Крагујевцу своја седишта имају све националне медијске куће, чији дописници су у 2008. години углавном веома уредно и коректно пратили рад канцеларије Заштитника грађана. Да бисмо омогућили слободан приступ медијима у складу са својим овлашћењима и, са друге стране, заштитили интегритет и права грађана који долазе у канцеларију са својим проблемима, поставили смо нове и показало се ефектне облике односа са медијима и постигли објективно и благовремено информисање јавности о свим активностима канцеларије.

Најбоља сарадња у 2008. години је остварена са регионалним јавним сервисом - Радио – телевизијом Крагујевац која је својим присуством, извештавањем кроз информативне емисије и маркетиншком обрадом рада канцеларије допринела пре свега информисању јавности региона о надлежностима канцеларије Заштитника грађана, а затим и о појединачним активностима канцеларије, кроз анкете, разговор са грађанима који су долазили у канцеларију, или према препоруци одлазили у редакцију, обрадом њиховог проблема, и на основу прикупљених информација, трагањем за решењем.

На Радио Крагујевцу су средином прошле године уведена редовна недељна јутарња гостовања Заштитника грађана и њених срадника кроз контакт програм.

Ништа мање професионалан однос према раду канцеларије имала је и регионална телевизија К9. Осим редовног и коректног информативног извештавања по позивима из канцеларије, са К9 је договорено месечно гостовање Заштнтика грађана у јутарњем програму телевизије, што се показало као врло ефектан контакт канцеларије са грађанима, будући да је у редакцију стизао велики број питања грађана.

У оквиру дописничке мреже, највећи број објава о раду канцеларије је прошле године имао дневни лист "Блиц" ( 78) затим "Вечерње новости"(10), затим новинске агенције БЕТА ( 30), ФОНЕТ ( 25), ТАЊУГ ( 8). У 2008. години није било сарадње са градским дописништвом РТС-а где о раду Канцеларије заштнтика грађана нису забележене објаве, затим за дневним листовима "Куир", "Глас" и "Данас" где је прошле године забележена по једна објава о активностима канцеларије и то су биле вести преузете са агенцијских сервиса. За разлику од дописништва у Крагујевцу, нешто више интересовања је показало национални Јавни сервис из свог седишта у Београду, па канцеларија бележи две објаве у емисији Јутарњи програм и 15 објава у централним информативним емисијама Радио Београда.

У недељнику "Светлост" канцеларија је имала не само коректног извештача, већ и поузданог партнера у раду. Осим великог боја објава ( 29) у "Светлости" су прошле године изашла два аналитичка чланка о раду канцеларије.

Према горе наведеном можемо закључити да медији показују више интересовања за активности Канцеларије заштитика грађана у односу на 2007. годину, да су облици извештања садржајнији и да су медији више укључени у проблеме грађана.

Рад са медијима у 2008. години поставио је добру базу за даљи развој сарадње у 2009. години, где ће се Канцеларија заштитника оријентисати и на

ауторске и корпоративне текстове и употпунити основно информисање другим облицима промоције кроз телевизијске и радио рекламе.

Табеларни приказ броја објава у медијима у 2008. години

назив редакције	врста медија	бр.објава
Радио – телевизија Крагујевац	електронски	120
Телевизија К9	електронски	120
Телевизија ИН	електронски	120
Национални јавно сервис РТС дописноштво у Крагујевцу	електронски	/
Национални јавни сервис РТС јутарњи програм	електронски	2
Радио Београд	електронски	15
Радио Крагујевац	електронски	92
Остале радио станице у Крагујевцу	електронски	30
Агенција БЕТА	новинска агенција	30
Агенција ФОНЕТ	новинска агенција	25
Агенција ТАЊУГ	новинска агенција	8
Дневни лист "Блиц"	штампани	78
Дневни лист "Данас"	штампани	1
Дневни лист "Вечерње новости"	штампани	5
Дневни лист "Глас"	штампани	1
Дневни лист "Прес"	штампани	3
Дневни лист "Курир"	штампани	1
Недељник "Светлост"	штампани	29
УКУПНО ОБЈАВА У 2008.		680

## **ОБЛИЦИ ИЗВЕШТАВАЊА**

### ***конференције за новинаре***

У 2008. години канцеларија Заштитника грађана је организовала конференције за новинаре на свака четири месеца, где су представљани квартални извештаји, број притужби грађана, однос нерешених и решених случајева, однос пријављених предмета који су у надлежности, са захтевима који нису у ингеренцији канцеларије. Конференције за новинаре су биле добро посећене, а према листама уписаних редакција, присуство медија се углавном поклапа са афинитетима медијских кућа, исказаним у претходном сепарату.

Интересовања новинара су била усмерена на конкретне проблеме грађана, тражене су информације о структури предмета у канцеларији, броју притужби грађана које се односе на рад јавног и комуналног сектора и ресора у градској управи. Новинари су на конференцијама постављали питања из области права деце и угрожених социјалних група. Посебно посећена конференција за новинаре је била она на којој је јавности саопштено да је канцеларија Заштитника у Крагујевцу према овлашћењима добијеним од републичког Заштитника, преузела контролу регионалних станица МУП-а у делу издавања личних и путних исправа.

### ***саопштења за јавност***

Канцеларија је у 2008. години објавила десет саопштења за јавност која су се тичала локалних и ширих проблема у вези заштите права грађана, као и подсећања на важне датуме и догађаје из ове области (годишњица доношења Декларације Уједињених нација о правима човека)

### *други облици медијске промоције*

"Out off office". Већ другу годину, у канцеларији Заштнтика грађана пракса су догађаји ван канцеларије и ван редовних медијских активности са циље да покажу да канцеларија није бирократизована, већ да њени представници одлазе грађанима, разговарају са њима и на лицу места се упознају са њиховим проблемима. У том циљу су организоване кампање ван канцеларије, а последња крајем децембра названа је "Нико није савршен, ни човек, ни држава". Присутни су били новинари свих позваних редакција, а кампања је медијски добро пропраћена и изазвала је велико интересовање јавности. Овај вид комуникације са јавним мњењем препознали смо као врло користан и за будући рад канцеларије

### *Гостовања заштнтика грађана по позивима*

У 2008. години бележимо два аналитичка текста о раду канцеларије Заштнтика у недељнику "Светлост" у којима значајан део заузимају интервјуи са Заштитником грађана. На Радио Крагујевцу, Заштитник грађана гостује сваког уторка у јутарем програму и одговара на питања грађана, а на регионалној телевизији К9, последњег уторка у месецу.

## **ПРИМЕРИ**

### ***ПРИМЕР БРОЈ 1.***

Канцеларији Заштитника грађана обратио се О.Д.истичући да су му повређена права од стране ЈКП "Паркинг сервис" из Крагујевца.У свом захтеву господин је истакао да је дана 27.02.2008.године паркирао свој аутомобил на паркингу код Хале језеро и на видно место ставио паркинг карту коју му је издало ЈП "Спортски центар Младост" Крагујевац.Истога дана ЈКП "Паркинг сервис" му је уклонио аутомобил са поменутог паркинг простора,због чега је морао да плати надокнаду у износу од 3000,00 динара.

На основу оваквог захтева,Заштитник грађана се обратио ЈКП-у "Паркинг сервис"и добио одговор да је једино ЈКП"Паркинг сервис Крагујевац" ,сагласно члану 6. Решења о јавним паркиралиштима,овлашћен за издавање повлашћене карте-налепнице.

Имајући у виду чињеницу да је подносилац захтева поступао као савестан грађанин,односно да није знао нити је морао да зна да ЈП "Спортски центар Младост"нема права да издаје карте за паркирање,Заштитник грађана је путем мирног решавања спорова организовао састанак са директорима ЈКП-а "Паркинг сервис"и ЈКП-а "Спортски центар Младост" и на основу изјава,а сагласно позитивним законским прописима,дошло се до компромисног решења,тако што су се јавна предузећа обавезала да подносиоцу захтева солидарно изврше надокнаду исплаћеног износа,чиме је решен захтев странке и у конкретном случају извршена заштита људских права.

### ***ПРИМЕР БРОЈ 2.***

Канцеларији Заштитника грађана обратила се група запослених Књажевско-српског театра из Крагујевца,истичући да су им повређена права по основу рада.У свом захтеву запослени су истакли да им је неосновано умањен коефицијент супротно Уредби о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама као и да је до оваквога стања дошло услед неусаглашених ставова око примене коефицијената у Театру,између Управе за ванпривреду и Театра.

Увидом у Уредбу, у делу који се односи на запослене у позоришту,Заштитник грађана је утврдио да је за запослене на пословима "организатор материјално-финансијских послова и општих послова"(четврти степен стручне спреме),предвиђен коефицијент 11,10 ,што у конкретном случају није примењено за обрачун и исплату плата запослених у Театру.

Поступајући по постојећем захтеву,Заштитник грађана се обратио Управи за ванпривреду од које је обавештен да је на основу поменуте интервенције дошло до измене спорних коефицијената,тако што је донет нови Правилник о платама,чиме су они усаглашени са поменутом Уредбом

О уклањању неправилности на које су се странке жалиле сачињена је службена белешка,чиме је и уједно позитивно решен њихов захтев.

### ***ПРИМЕР БРОЈ 3.***

Канцеларији Заштитника грађана обратила се група грађана из МЗ Драгобраћа,засеок Пирево,сматрајући да су њихова права повређена неправилним радом Савета МЗ Драгобраћа.У свом захтеву грађани су навели велике проблеме са којима се они у свакодневном животу сусрећу,а који се тичу веома лоше инфраструктуре,при чему је посебно апострофирано непостојање уличног

осветљења,нерегулисан проблем одношења смећа и неасфалтирани пут.Том приликом је истакнуто како су поменути грађани више пута безуспешно покушавали решити постојећи проблем са представницима Савета МЗ Драгобраћа.

Поступајући по поменутом захтеву,Заштитник грађана се изласком на лице места уверио у лоше услове живота који владају у засеоку Пирево,при чему је нарочито истакнут проблем неасфалтираног пута,који њиховој деци знатно отежава долазак и одлазак у школу.

Након тога је у организацији Заштитника грађана одржан састанак са представницима МЗ "Драгобраћа",помоћником начелника за Општу управу и Месну самоуправу и подносиоцима захтева,на коме је у сарадњи са представницима Локалне самоуправе решен главни проблем грађана. Асфалтиран је пут,а успостављањем много боље сарадње са представницима МЗ "Драгобраћа",створени су изгледи да ће и остали проблеми грађана бити решени,што је Заштитнику грађана и потврђено у писменом извештају који је достављен од стране групе грађана засеока "Пирево".

Имајући у виду напред наведено ,Заштитник грађана је донео одлуку којом је обустављен поступак по захтеву групе грађана засеока-"Пирево"-Драгобраћа,из Крагујевца,јер су током истог отклоњене повреде људских права.

#### ***ПРИМЕР БРОЈ 4.***

Канцеларији Заштитника грађана писменим захтевом се обратио С.Д. из Крагујевца сматрајући да су му повређена права од стране ЈКП "Водовод и канализација".У свом захтеву је истакао како је,на основу претходно добијене сагласности од стране МЗ "Цветовевац"и на основу техничке сагласности добијене од стране ЈКП-а "Водовод и канализација",предао ЈКП-у "Водовод и канализација"комплетну документацију у циљу прикључења на водоводну мрежу, али да његов захтев није позитивно решен.

На основу постојећег захтева Заштитник грађана се обратио ЈКП "Водовод и канализација" и на основу добијених информација дошао до података да је у конкретном случају издата техничка сагласност за тражени прикључак. Међутим, како овом сагласношћу није дефинисан технички начин прикључења који се добија израдом самог пројекта, а како ЈКП "Водовод и канализација" није могао пронаћи начин да удовољи захтеву корисника, тј. тражени прикључак се у конкретном случају није могао технички извести, то С.Д.-у није било могуће доставити пројекат траженог прикључка.

Сагласно Одлуци о Заштитнику грађана, странци је достављено обавештење да у конкретном случају није било могуће усвојити захтев, односно констатовати повреду људских права.

#### ***ПРИМЕР БРОЈ 5***

Канцеларији Заштитника грађана града Крагујевца обратио се Ч.Н. из Крагујевца истичући да су његова права повређена од стране Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање запослених.

У конкретном захтеву напред наведеног, Заштитник грађана сагласно Одлуци није у могућности да поступа, зато што се притужба односила на рад републичког органа у погледу признавања права на новчану надокнаду за помоћ и негу. Како се ради о врло специфичном подносиоцу захтева, тј. о странци која је инвалид прве категорије и да је исти непокретан, Заштитник грађана је покушао саветодавно да му помогне.

Напред наведени Ч.Н. је имао заказано у Београду другостепено вештачење, а Заштитник грађана му је дао инструкције и обавештења на које позитивне законске прописе и Међународне конвенције да се позове, како би остварио право пред републичким органом за туђу негу и помоћ.

Сагласно Закону о пензијско-инвалидском осигурању ( Службени гласник РС бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05 и 63/06), члан 244, као и Конвенцији о заштити људских права и основних слобода ( Рим 04. 11. 1950. година) члан 1, конкретно су прецизирана и загарантована људска права.

На основу инструкција Заштитника грађана, напред наведени Ч.Н. из Крагујевца остварио је право на туђу негу и помоћ, а новчана надокнада је подносиоцу исплаћена од тренутка подношења захтева.

Из напред изложеног примера, може се констатовати да Заштитник грађана у случајевима за које не постоји директна надлежност, може да помогне грађанима тако што даје савете, упутства и препоруке, како би грађани заштитили и унапредили своја права.

## ЗАКЉУЧАК

На основу напред изложеног, кроз појединачна поглавља Заштитник грађана је у најкраћим цртама приказао рад канцеларије Заштитника грађана у 2008. години.

Из изложеног путем анализе свих поглавља може се констатовати да су грађани, који су се обраћали канцеларији Заштитника грађана адекватно заштићени, а добрим делом утицали на унапређење људских права.

Посебно истичемо активности које су спроведене у погледу заштите и унапређења права деце, тј. активности које су спроведене у сарадњи са Јединственим ђачким парламентом Крагујевца.

Такође наглашавамо успостављање сарадње са Републичким заштитником грађана Србије и проширивање надлежности према републичким институцијама, а очекујемо још бољу сарадњу као и проширивање надлежности.

**КАНЦЕЛАРИЈА  
ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА**

**АДРЕСА:**

**ЗГРАДА ДОМА СИНДИКАТА**

**КАНЦЕЛАРИЈА 110**

**ТРГ СЛОБОДЕ 1**

**Тел: 034 338 250, факс: 034 338 260**

**Е-mail: [ombudsmankg@nadlanu.com](mailto:ombudsmankg@nadlanu.com)**

**Извештај канцеларије Заштитника грађана за 2008. годину урадили:**

**Милица Вулетић - заштитник грађана**

**Михаило Б. Игњатовић - заменик заштитника грађана**

**Иван Ковачевић - стручни сарадник**

**Палчић Слађана - Организатор за информисање**

**Прековић Драган - организатор**

**Јанићијевић Сања - технички секретар**